

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 234/06-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júla 2006 predbežne prerokoval sťažnosť M. Š., P., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom Mgr. R. T., PhD., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 8 ods. 1, 2, 3 a 5 Listiny základných práv a slobôd a čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 Tos 136/05 zo 16. novembra 2005 a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Prievidza vo veci vedenej pod sp. zn. 1 T 167/05 a postupom Krajského súdu v Trenčíne vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Tos 136/05 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Š. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 8. februára 2006 doručené podanie M. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), P., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom Mgr. R. T., PhD., B., označené ako „*Ústavná sťažnosť*“. Z jeho obsahu vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie jeho základných práv súvisiacich s osobnou slobodou tým, že Okresný súd Prievidza (ďalej len „okresný súd“) nerozhodoval podľa

lehôt uvedených v Listine základných práv a slobôd (ďalej len „Listina“), uznesenie Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“), ktorým bola zamietnutá sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, bolo arbitrárne a nepreskúmateľné a napokon okresný súd a krajský súd v týchto konaniach nekonali urýchlene.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 17/05 z 23. februára 2005 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 21/05 zo 16. marca 2005 bol podľa § 68 Trestného poriadku z dôvodu podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby s tým, že väzba začína 21. februára 2005 od 23.10 h. Zároveň nebol prijatý písomný sľub a návrhu na zloženie peňažnej záruky nebolo vyhovené.

Na hlavnom pojednávaní v konaní sp. zn. 1 T 167/05 pred okresným súdom sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu žiadal o nahradenie väzby písomným sľubom a peňažnou zárukou. Okresný súd uznesením č. k. 1 T 167/05-331 z 21. septembra 2005 podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu zamietol, písomný sľub neprijal a návrhu na zloženie peňažnej záruky nevyhovel.

Proti uvedenému uzneseniu sťažovateľ ihneď po vyhlásení ústne do zápisnice podal sťažnosť. Krajský súd na neverejnom zasadnutí konanom 16. novembra 2005 sťažnosť ako nedôvodnú zamietol. Uznesenie krajského súdu bolo doručené obhajcovi sťažovateľa 5. decembra 2005.

Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd ho nezákonne pozbavil osobnej slobody, pretože pri vzatí do väzby boli prekročené lehoty stanovené vnútroštátnym poriadkom. Podľa sťažovateľa mala byť v jeho prípade uplatnená lehota podľa čl. 8 ods. 3 Listiny. Vzhľadom na rovnakú právnu silu Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a Listiny je sťažovateľ toho názoru, že v jeho trestnej veci bolo povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní postupovať v súvislosti s jeho zadržaním v súlade s čl. 8 ods. 3 Listiny, keďže tento stanovuje prísnejšie podmienky pre prípadný zásah do základného práva na osobnú slobodu a zabezpečuje väčší rozsah práva na osobnú slobodu ako čl. 17 ods. 3

ústavy. Keďže nejde o rozsah odporujúci ústave (čl. 152 ods. 1 ústavy), je potrebné vždy aplikovať ustanovenie čl. 8 ods. 3 Listiny.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že uznesenie krajského súdu je nepreskúmateľné, pretože krajský súd sa vôbec nevysporiadal s námietkami sťažovateľa. V uznesení nie sú uvedené konkrétne dôvody, prečo peňažnú záruku spolu s písomným sľubom nemožno považovať za dostatočnú záruku, že nebude pokračovať v trestnej činnosti, a to okrem iného aj vo vzťahu k zásade zdržanlivosti a primeranosti. Krajský súd nepostupoval s osobitnou starostlivosťou, neuviedol vo vzťahu k sťažovateľovi žiadne konkrétne, relevantné a dostatočné dôvody pre ďalšie pozbavenie osobnej slobody a nespochybnil a nevyvrátil sťažovateľom uvádzané dôvody o neodôvodnenosti väzobného stíhania.

Napokon sťažovateľ tvrdí, že záruky čl. 5 ods. 4 dohovoru neboli v jeho prípade splnené. Proti uzneseniu okresného súdu z 21. septembra 2005 podal bezprostredne po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú prostredníctvom obhajcu písomne odôvodnil podaním z 10. októbra 2005. Krajský súd sťažnosť zamietol uznesením zo 16. novembra 2005, teda 56 dní po podaní sťažnosti, ktoré mu bolo doručené až 5. decembra 2005. Od podania sťažnosti do doručenia uznesenia uplynulo 85 dní. Sťažovateľ nepovažuje dobu 85 dní za primeranú a súladnú s ustanoveniami čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal takýto nález:

„1. Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 16. 11. 2005, sp. zn. 3 Tos 136/05, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 21. 9. 2005, č. k. 1 T 167/05-331, ktorým bola sťažovateľova žiadosť o jeho prepustenie z väzby zo dňa 21. 9. 2005 zamietnutá, nebola prijatá sťažovateľova žiadosť o nahradenie väzby jeho písomným sľubom a nebolo vyhovené sťažovateľovej žiadosti o nahradenie jeho väzby zložením peňažnej záruky, porušil právo sťažovateľa na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), čl. 5 ods. 3 a čl. 5 ods. 4 Dohovoru a čl. 8 ods. 1, čl. 8 ods. 2, čl. 8 ods. 3 a čl. 8 ods. 5 Listiny.

2. *Krajský súd v Trenčíne arbitrárnosťou a nepreskúmateľnosťou uznesenia zo dňa 16. 11. 2005, sp. zn. 3 Tos 136/05, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 21. 9. 2005, č. k. 1 T 167/05-331, ktorým bola sťažovateľova žiadosť o jeho prepustenie z väzby zo dňa 21. 9. 2005 zamietnutá, nebola prijatá sťažovateľova žiadosť o nahradenie väzby jeho písomný sľubom a nebolo vyhovené sťažovateľovej žiadosti o nahradenie jeho väzby zložením peňažnej záruky, porušil právo sťažovateľa na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a čl. 5 ods. 4 Dohovoru, čl. 17 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 17 ods. 5 Ústavy SR a čl. 8 ods. 1, čl. 8 ods. 2 a čl. 8 ods. 5 Listiny.*

3. *Okresný súd v Prievidzi v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 167/05 a Krajský súd v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tos 136/05 o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 21. 9. 2005, č. k. 1 T 167/05-331, porušili právo sťažovateľa na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru, čl. 17 ods. 2 Ústavy SR a čl. 8 ods. 2 Listiny.*

4. *Uznesenie Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 21. 9. 2005, č. k. 1 T 167/05-331 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16. 11. 2005, sp. zn. 3 Tos 136/05 sa zrušujú a sťažovateľ sa prepúšťa z väzby na slobodu, alebo uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16. 11. 2005, sp. zn. 3 Tos 136/05 sa zrušuje a Krajskému súdu v Trenčíne sa prikazuje, aby o veci znovu konal a rozhodol.*

5. *Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadostučinenie peňažnú sumu vo výške 50.000,- Sk, ktorú mu je povinný zaplatiť Okresný súd v Prievidzi a peňažnú sumu vo výške 200.000,- Sk, ktorú mu je povinný zaplatiť Krajský súd v Trenčíne, to všetko do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu*

6. *Okresný súd v Prievidzi a Krajský súd v Trenčíne sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania k rukám advokáta Mgr. R. T., PhD., so sídlom B. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“*

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti napáda uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tos 136/05 zo 16. novembra 2005. Ústavný súd je najprv povinný preskúmať procesné náležitosti a predpoklady sťažnosti.

Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu (napr. III. ÚS 90/03) pre začiatok plynutia dvojmesačnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je pri právoplatnom rozhodnutí podľa Trestného poriadku, ktoré sa sťažovateľovi doručuje, a ktorým mali byť porušené jeho namietané práva, rozhodujúci deň doručenia odpisu tohto rozhodnutia sťažovateľovi, nie právnemu zástupcovi.

V sťažnosti je uvedené, že uznesenie krajského súdu bolo doručené obhajcovi sťažovateľa 5. decembra 2005. Okresný súd zaslal ústavnému súdu na základe jeho výzvy kópiu doručky, z ktorej ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie bolo doručené sťažovateľovi 2. decembra 2005. Sťažnosť sťažovateľa je zo 6. februára 2006 a v ten istý deň bola odovzdaná na poštovú prepravu (ako to vyplynulo z listu riaditeľa pošty č. 73-V-2006 doručeného ústavnému súdu 31. mája 2006). Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ nesplnil podmienku včasnosti podania ústavnej sťažnosti.

Sťažovateľ taktiež namieta porušenie práva na rozhodovanie o zákonnosti väzby bez zbytočných prietáhov okresným súdom a krajským súdom. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Závery o oneskorenosti uvedené vo vzťahu k napadnutému uzneseniu sa plne vzťahujú aj na namietané prietahy pri rozhodovaní o väzbe.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť ako podanú oneskorene už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2006